

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4C/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202475
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5818202475.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, v spore žalobcu: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX S., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Kuboš, advokát so sídlom Bernolákova 18, 028 01 Trstená, proti žalovaným: 1/ A. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX R., 2/ Z. E., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, XXX XX R., žalovaní 1/, 2/ právne zastúpení: JUDr. Mária Vevurková, advokátka so sídlom Mieru 312, 029 01 Námestovo, vo veci návrhu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným 1/, 2/ náhradu trov konania v pomere 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou podanou súdu dňa 17.12.2018 žiadal, aby súd určil, že darovacia zmluva uzavretá medzi žalovanou 2/ a žalovaným 1/, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14. 12.2015-2757/15 k nehnuteľnosti a to k stavbe - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, Okresný úrad Tvrdošín, katastrálny odbor, okres R., obec R., k.ú. E. D., v prospech žalovaného 1/, je neplatná.

2. Žalobou odôvodnil tým, že so žalovanou 2/ uzavrel dňa 07.09.2002 manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 zo dňa 14.03.2017 rozvedené.

3. Podľa § 148 ods. 1 Zákona Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V zmysle uvedeného právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 zo dňa 14.03.2017 zaniklo manželstvo žalobcu so žalovanou 2/ a tým v zmysle § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

4. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcu a žalovanej 2/ patria aj spoločné investície vynaložené na rekonštrukciu stavby - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, Okresný úrad Tvrdošín, katastrálny odbor, okres R., obec R.,

k.ú. E. D., ktorý v čase vynaloženia investícií na rekonštrukciu stavby bol vo vlastníctve žalovanej. Počas trvania manželstva žalobcu a žalovanej 2/, žalovaná 2/ v právnom postavení darcu darovacou zmluvou, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 (ďalej len "Darovacia zmluva"), previedla vlastníctvo k nehnuteľnosti a to k stavbe - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E.K. D., na žalovaného 1/ v právnom postavení obdarovaného.

5. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. V zmysle citovaného ustanovenia mala žalovaná 2/ povinnosť vyžiadať si od druhého manžela, t.j. od žalobcu, súhlas s prevodom nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E. D., na žalovaného 1/, keďže prevod nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, na žalovaného 1/ na základe darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/, nie je bežnou vecou a na takýto prevod sa vyžaduje súhlas druhého manžela, t.j. súhlas žalobcu, ktorý na takýto prevod súhlas nedal.

6. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa žalobca voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ v zmysle § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolal neplatnosti darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/.

8. Žalovaná 2/ na základe darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 darovala nehnuteľnosť a to stavbu - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E. D., na žalovaného 1/, bez tohto, aby v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka na takýto prevod nehnuteľnosti dal súhlas druhý manžel, t.j. žalobca, pričom žalobca sa relatívnej neplatnosti voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ riadne dovolal, teda darovaciu zmluvu, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/, možno považovať za neplatný právny úkon podľa § 40a Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "Civilný sporový poriadok"), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu, predmetom ktorého je vlastnícke právo k nehnuteľnosti, je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva, do ktorého mu bolo zasiahnuté. Touto žalobou sa žalobca domáha práva na reparáciu protiprávneho stavu do právneho stavu, aký tu bol pred jeho porušením - t.j. navrátením do pôvodného stavu, aby tak žalobca mohol riadne vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej 2/. Žalobca má za to, že daná žaloba je spôsobilá byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti a rozsudok, ktorým súd rozhodne o neplatnosti darovacej zmluvy, je listinou spôsobilou na to, aby príslušný okresný úrad na jej základe vyznačil formou záznamu stav pred týmto právnym úkonom. Naliehavý právny záujem preukazuje žalobca neodkladnou potrebou vyriešenia spornosti darovacej zmluvy, aby tak žalobca mohol riadne vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej 2/, teda právne postavenie žalobcu je tak bez tohto určenia neisté.

10. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4C/50/2018 zo dňa 18.11.2021 súd žalobu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania v pomere 100%.

11. V zákonom stanovenej lehote podal žalobca proti rozsudku odvolanie.

12. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/79/2022 zo dňa 27.10.2022 bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. V intenciách predmetného rozhodnutia, súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/79/2022-223 zo dňa 27.10.2022.

14. Zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a uviedol, že je toho názoru, že rodinný dom, ktorý získala žalovaná 2/ v roku 2004, vnesenými investíciami získal na hodnote, pričom peňažné prostriedky, ktoré boli vložené v rámci investície, boli prostriedky z BSM. Preto je toho názoru, že žalovaná 2/ mala žiadať o súhlas s prevodom rodinného domu na žalovaného 1/, nakoľko sa jednalo o dom, v ktorom boli prostriedky z BSM. V roku 2004 bol vypracovaný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že hodnota rodinného domu v tomto období bola nízka a práve z tohto dôvodu žiadali o pripojenie spisového materiálu o vkladovom konaní súčasťou ktorého bol aj predmetný znalecký posudok a v závislosti od tohto by potom navrhovali vypracovanie znaleckého posudku.

15. Zástupca žalovaných 1/ a 2/ na pojednávaní uviedol, že v danom prípade je irelevantné zisťovanie hodnoty domu, ktorý bol vo výlučnom vlastníctve žalovanej 2/. To, že rodinný dom bol výlučným vlastníctvom žalovanej 2/ nespochybňuje ani žalobca. Je toho názoru, že v danom prípade žalovaná 2/ nepotrebovala súhlas žalobcu s prevodom nehnuteľnosti, keďže táto bola jej výlučným vlastníctvom. Preto sa žalobca ani nemohol úspešne domáhať relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy.

16. Žalobca vo svojom výsluchu uviedol, že so žalovanou 2/ uzavrel manželstvo v roku XXXX. V roku 2002 manželka dostala do daru rodinný dom, ktorý začali prerábať. Prerábali ho tri roky a potom sa doň nasťahovali. Prerábka sa robila z úverov, ktoré platil on, a taktiež zo stavebného sporenia. V roku 2017 sa rozvedli a rok predtým manželka bez jeho vedomia previedla rodinný dom na otca. Keď sa jej pýtal prečo to urobila povedala mu, že sa jej nemá na to pýtať, že ona o ničom nevie a že sa má spýtať mamy. Tam to funguje tak, že všetko riadi jej matka. Mali medzi sebou ústnu dohodu, že to bude prepísané aj na neho s tým, že k tomuto nedošlo a bolo mu povedané, že dom bude prepísaný na deti. V podstate on tam nemôže ísť ani za deťmi, lebo jej otec chce na neho volať políciu. Predmetnú žalobu podával z dôvodu, že mu povedali, že nič do toho domu nedal. Nevie odkiaľ zobrali, že manželkini rodičia dali na rekonštrukciu 200.000,- Sk. Všetky doklady ktoré súvisia s rekonštrukciou domu sa nachádzajú v spise 3C/18/2020.

17. Žalovaní 1/a 2/ sa na súdom nariadené pojednávanie nedostavili, súd preto podľa § 180 Civilného sporového poriadku vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaný 1/ darovacou zmluvou registrovanou pod č. V-1227/202 zo dňa 21.10.2002 daroval žalovanej 2/ rodinný dom v obci R., k.ú E. D. s.č. XXX, ktorý žalovaná 2/ v právnom postavení darcu darovacou zmluvou, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 previedla vlastníctvo k nehnuteľnosti na žalovaného 1/.

19. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných darom, alebo dedičstvom, ako aj vecí, ktoré podľa povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania jedného z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

20. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

21. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný.

22. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka § 40a ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

23. S poukazom na vyššie citované skutočnosti s prihliadnutím na ust. § 143 Občianskeho zákonníka je teda zrejmé, že rodinný dom žalovaná 2/ nadobudla od žalovaného 1/ darovacou zmluvou a teda netvorí masu BSM, v dôsledku čoho pri nakladaní s ním nebol potrebný súhlas žalobcu a darovacia zmluva, ktorú žalovaná 2/ uzavrela so žalovaným 1/ je platná, ktorý žalovaný 1/ titulom darovacej zmluvy daroval žalovanej 2/, bol v jej výlučnom vlastníctve a teda nepatrí do režimu bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 2/.

24. S poukazom na tieto skutočnosti súd preto žalobu zamietol.

25. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. V tomto konaní bola strana žalovaných úspešná v celom rozsahu a preto o náhrade trov konania rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom o ich výške bude rozhodovať vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.